

STUDJI SOĊJALI

Sillabu Ta' L-Iskejjel Primarji

L-EWWEL SENA

MIRI TA' TAGHLIM

**Fl-Ambjent Ġeografiku
Għall-Ewwel Sena**

1.1 IT-TEMP U L-KLIMA	1.2 IL-PAJSAĠĠ U L-PROĊESSI FIŻIĊI	1.3 L-UŻU TA' L-ART U TAL-BAĦAR, RIŻORSI U TIBDIL	1.4 STILI TA' HAJJA U HARSJEN AMBJENTALI
1.1.1 Is-Shana u l-Bard	1.2.1 Id-dehra tal-pajsaġġ qrib fejn nghixu: Xi għoljiet, widien u pjanura	1.3.1 L-isem tal-belt jew raħal tagħna	1.4.1 Attivitajiet tat-tfal tul il-jum
1.1.2 X'nilbsu minħabba t-temp	1.2.2 Tibdil fil-pajsaġġ li jsir mat-tibdil tat-temp	1.3.2 Bini kbir fil-belt jew raħal tagħna	1.4.2 Eżempji żgħar ta' kif nistgħu ma naħlux ikel, ilma u karta
1.1.3 Effetti oħra fuq il-hajja tagħna ta' kuljum		1.3.3 Triq ewlenija fil-belt jew raħal tagħna	
1.1.4 It-tibdil li jseħħ madwarna minħabba t-temp		1.3.4 Tifsira ta' trasport pubbliku u privat	
		1.3.5 Użu ieħor ta' l-art: gonna, għelieqi	

MIRI TA' TAGHLIM

Fl-Ambjent Soċjali Għall-Ewwel Sena

1.1 JIEN U L-OHRAJN	1.2 KOMUNIKAZZJONI	1.3 JIEN U L-AMBJENT
1.1.1 It-tfal jagħrfu aħjar lilhom infushom	1.2.1 It-tfal juru l-ħila li jirrelataw ma' l-oħrajn	1.3.1 It-tfal juru sens ta' osservazzjoni tal-fatturi ewlenin fl-ambjent ta' madwarhom
1.1.2 Jagħrfu l-ambjent tal-klassi u ambjenti familjari oħra	1.2.2 Jipparteċipaw fl-attivitajiet tal-grupp	1.3.2 Juru l-ħila li jsemmu u jidentifikaw il-karatteristiċi ambjentali
1.1.3 Juru s-sens ta' grupp	1.2.3 Juru li lesti li jaqsmu oġġetti, stejjer u esperjenzi ma' l-oħrajn	1.3.3 Juru ħila fl-espressjoni verbali ta' dak li josservaw

MIRI TA' TAGHLIM

Fl-Ambjent Storiku Għall-Ewwel Sena

TEMA	IKOLLHOM TAGHRIF DWAR IL-PASSAT	JIFHMU GĦALA ĠARA HEKK FIL-QEDEM	JIFHMU T-TIBDIL U L-KONTINWITA' FL-ISTORJA	L-UŻU TA' SORSI BL-INTERPRETAZZJONI TAGĦHOM U L-IŻVILUPP TA' SENS TA' EMPATIJA
1.1 Jien Innifsi	Ikunu kapaċi jispjegaw minn xiex għaddew minnu f'hajjithom sa issa u jkunu kapaċi jqiegħdu l-ġrajjet wara xulxin	Jifhmu li dak li għaddew minnu f'hajjithom huwa xi haġa komuni għat-tfal kollha	Jifhmu li l-hajja tat-tfal kienet simili u fl-istess hin differenti fiż-żminijiet ta' qabel	Jifhmu f'liema kundizzjoni kienu jgħixu t-tfal fi żminijiet oħra
1.2 Il-Familja tiegħi	Ikunu jafu l-istorja tal-familja tagħhom	Jifhmu li missierhom u ommhom darba kienu tfal b'halhom u meta kibru f'furmaw familja għalihom	Jifhmu kif fil-hajja fil-familja fl-antik kien hemm sitwazzjonijiet simili u fl-istess hin differenti minn dawk tal-lum	Jidentifikaw il-familji tal-passat minn dawk tal-lum minn sorsi viżwali
1.3 Il-Ġugarelli	Jindunaw li ċertu ġugarelli ma kinux jeżistu fil-passat	Jifhmu għala kien hemm dawk it-tip ta' ġugarelli fl-imghoddi u kif dawn tbiddu llum	Jifhmu li t-tip ta' ġugarelli li t-tfal kellhom fil-passat qegħdin jinbidlu minhabba l-progress li sar	Permezz ta' sorsi viżwali jifhmu kif il-ġugarelli jiddependu fuq iż-żminijiet differenti

PROGRAMM

L-Ewwel Sena L-Ambjent Ġeografiku

1.1 It-Temp u l-Klima

Miri tat-tagħlim	Noti
1.1.1 Is-Shana u l-Bard	Għerf: Kull lezzjoni trid tinbena fuq is-sensi : mess, smigh, ħars u fuq hsejjes vokali. Hiliet: Ipingu tpingija marbuta mat-tema, flimkien ma' movimenti tal-gisem li jwasslu l-messaġġ; jikkellmu dwar it-tpingija tagħhom. Rizorsi: Għandhom jintrabtu ma' dawn: il-mużika, id-drama u l-isport.
1.1.2 X'nilbsu minħabba t-temp	Għerf: Waqt ix-xita, fil-kesha, fis-shana L-uniformi fix-xitwa u fis-sajf Hiliet: ara noti 1.1.1 Rizorsi: ara noti 1.1.1
1.1.3 Effetti oħra fuq il-ħajja tagħna ta' kuljum	Fehma: Jisbah tard jew kmieni Jidlam tard jew kmieni Nistgħu naslu tard minħabba l-maltemp Hiliet: ara noti 1.1.1 Rizorsi: ara noti 1.1.1
1.1.4 It-tibdil li jsehh madwarna minħabba t-temp	Għerf: Is-sigar johorgu jew iwaqqghu l-weraq Il-wasla tal-fjuri, l-għasafar, il-friefet L-ilmijiet waqt ix-xita L-ilma fil-widien It-toroq waqt ix-xita: ilma u tajn Hiliet: ara noti 1.1.1 Rizorsi: ara noti 1.1.1

1.2 Il-Pajsaġġ u l-Proċessi Fiziċi

Miri tat-tagħlim	Noti
1.2.1 Id-dehra tal-pajsaġġ qrib fejn ngħixu: xi għolja, wied u pjanura	Għerf: Jista' jkun li xi haġa minn dawn tkun tidher mit-twieqi ta' l-iskola. Aghmel referenza għalihom waqt xi haġa. Irid isir enfasi fuq l-ilwien u l-hsejjes minn sorsi naturali jew riżorsi umani. Hiliet: It-tpiġġja, nitkellmu dwar..., niddekrivu Riżorsi: Stampi, ritratti u tpiġġja, filmati fuq it-TV jew vidjow
1.2.2 Tibdil fil-pajsaġġ li jsir mat-tibdil tat-temp	Ara 1.1.4

1.3 L-Użu ta' l-Art u tal-Baħar, Riżorsi u Tibdil

Miri tat-tagħlim	Noti
1.3.1 L-isem tal-belt jew raħal tagħna	Hiliet: Jitgħallmu jagħrfu l-isem u jaqrawh
1.3.2 Bini kbir fil-belt jew raħal tagħna	Għerf: Jagħrfu l-iskola, il-knisja parrokkjali, iċ-ċentru ċiviku, xi palazz
1.3.3 Triq ewlenija fil-belt jew raħal tagħna	Għerf: X'jisimha; jitkellmu fuqha
1.3.4 Tifsira ta' trasport pubbliku u privat	Għerf: Tal-Linja; x'numru hi
1.3.5 Użu ieħor ta' l-art: gonna, għelieqi	Fehma: Jitkellmu dwarhom Riżorsi: Forsi jidhru mill-klassi; waqt xi haġa; użu ta' ritratti, stampi u tpiġġja

1.4 Stili ta' Hajja u Harsien Ambjentali

Miri tat-tagħlim	Noti
1.4.1 Attivitajiet tat-tfal tul il-jum: fid-dar fl-iskola fil-ġonna fit-triq fil-kampanja.	Attitudnijiet: L-iskop għandu jkun li nkabbru fit-tfal il-kuxjenza ambjentali. Ikunu fejn ikunu, l-imġiba tat-tfal trid tirrifletti dan. Rizorsi: Kemm jista' jkun, permezz ta' użu varjat ta' rizorsi : mistoqsijiet, diskussjoni, rakkonti, drama, tpingija, mużika, vidjows, <i>software</i> u <i>Internet</i>
1.4.2 Eżempji zgħar ta' kif nistgħu ma nahlux ikel, ilma u karta	Attitudnijiet: Ara noti 1.4.1 Attenzjoni għall-ikel u xorb li t-tfal jikkunsmaw fl-iskola. Filiet: Kif nistgħu nużaw il-karti aħjar. 'Proġett Skart' u l-programm 'EkoSkola' jgħinu hafna biex jintlahqu dawn il-miri.

PROGRAMM

L-Ewwel Sena **L-Ambjent Soċjali**

1.1 Jien u l-Ohrajn

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.1.1 It-tfal jagħrfu aħjar lilhom infushom	Dawn it-tliet miri ta' tagħlim jgħinu lit-tfal jiżviluppaw is-sens ta' stima pozittiva tagħhom infushom u kunfidenza fihom infushom bhala parti minn grupp. Jistgħu jintrabtu ma' esperjenzi kurrikulari oħra. Ara l-aspetti ta' <i>Inkun Naf Lili Nnifsi</i> ('Self-Awareness') u <i>L-iżvilupp tas-Sens Komunitarju</i> ('Developing a Sense of Belonging') tat-Tema "L-Istima Tiegħi Nnifsi" fil-programm tal-PSD. Sabiex juru li qegħdin jaħdmu f'din il-mira ta' tagħlim, it-tfal jgħidu isimhom quddiem l-oħrajn, kemm għandhom żmien, liema hi l-klassi tagħhom. Jitkellmu fuq dak li jhobbu, x'jogħgobhom u x'ma jogħgobhomx.
1.1.2 Jagħrfu l-ambjent tal-klassi u ambjenti familjari oħra	Isiru jafu l-ismijiet tat-tfal tal-klassi; jagħmlu osservazzjonijiet fuq dak li jaraw id-dar, fil-klassi, fit-triq.
1.1.3 Juru s-sens ta' grupp	Juru s-sens li huma aċċettati mill-oħrajn bl-imġiba tagħhom u bi kliemhom, l-aktar waqt il-logħob.

1.2 Komunikazzjoni

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.2.1 It-tfal juru l-ħila li jirrelataw ma' l-oħrajn	Dawn l-esperjenzi ta' tagħlim għandhom iservu bħala bażi ta' l-iżvilupp tal-ħiliet fil-komunikazzjoni. Komunikazzjoni tajba tfisser relazzjonijiet soċjali b'saħħithom. Jistgħu jintrabtu ma' esperjenzi kurrikulari oħra, bħat-Tema dwar <i>Il-Komunikazzjoni</i> fil-PSD. Ara b'mod partikulari l-aspetti li jittrattaw il-ħila li nitkellem quddiem l-oħrajn b'kunfidenza ('Developing Confidence in Speaking'), il-ħila li nisma' u nifhem ('Practising Listening') u l-ħila li nuri l-emozzjonijiet tiegħi ('Disclosing Feelings'). Hawnhekk it-tfal isemmu n-nies li jiltaqgħu magħhom id-dar, fit-triq, fil-klassi, l-iskola. It-tfal jagħmlu osservazzjonijiet ħfief fuq l-imġiba ta' dawn in-nies.
1.2.2 Jipparteċipaw fl-attivitajiet tal-grupp	Juru sinjali ta' relazzjonijiet verbali u non-verbali bħal tbissim, tixjir ta' l-idejn, jieħdu b'idejn xulxin.
1.2.3 Juru li lesti li jaqsmu oġġetti, stejjer u esperjenzi ma' l-oħrajn	Jisimgħu lil xulxin, jirkellmu bejniethom, jilagħbu flimkien, jaqsmu oġġetti tal-logħob, ikel, stejjer, esperjenzi.

1.2.4 Jien u l-Ambjent

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.3.1 It-tfal juru sens ta' osservazzjoni tal-fatturi ewlenin fl-ambjent ta' madwarhom	L-iżvilupp tal-ħila li josservaw u jagħrfu l-ambjent u l-fatturi li jsawruh jgħin lit-tfal japprezzaw l-ambjent u jhossuhom aktar parti minnu. It-tagħrif u l-osservazzjoni ta' l-ambjent huma l-bidu ta' l-edukazzjoni ambjentali. Dawn l-esperjenzi ta' tagħlim jistgħu jintrabtu ma' esperjenzi kurrikulari oħra. F'din il-mira jsiru osservazzjonijiet ħfief ta' l-ambjent fid-dar, fil-klassi, fl-iskola, fit-triq u fil-knisja tal-belt/raħal.
1.3.2 Juru l-ħila li jsemmu u jidentifikaw il-karatteristiċi ambjentali	Jissemmew b'isimhom l-oġġetti, l-imkejjen u n-nies li huma parti mill-ambjent tat-tfal.
1.3.3 Juru ħila fl-espressjoni verbali ta' dak li josservaw	Jesprimu dak li josservaw bi tpingija, bil-kliem u bil-kitba ta' kliem ħafif.

PROGRAMM

L-Ewwel Sena **L-Ambjent Storiku**

1.1 Jien Innifsi

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.1.1 Ikunu kapaċi jispjegaw minn xiex għaddew minnu f'hajjithom sa issa u jkunu kapaċi jqieghdu l-ġrajjet wara xulxin	It-tfal għandhom jifhmu li hajjithom bdiet bħala trabi u huma bdew jikbru matul iż-żmien. Huma għandhom ikunu kapaċi jidentifikaw kif ġraw ċertu grajjiet f'hajjithom eż. il-magħmudija, l-ewwel pass tagħhom, jibdew imorru l-iskola, jibdew jiktbu l-ewwel numri u ittri eċċ.
1.1.2 Jifhmu li dak li għaddew minnu f'hajjithom huwa xi haġa komuni għat-tfal kollha	Jifhmu li dawn l-istadji huma komuni għat-tfal kollha ta' żminijiet differenti u m'humiex influwenzati minn qagħda soċjali jew kultur tal-gilda.
1.1.3 Jifhmu li l-hajja tat-tfal kienet simili u f'istess hin differenti fiż-żminijiet ta' qabel	Jaraw li, minkejja s-similaritajiet fil-hajja tat-tfal matul iż-żmien, kien hemm ukoll differenzi eż. tip ta' ikel li kienu jieklu, il-kura li kienu jingħataw, kif kienu jgħaddu l-hin liberu tagħhom, kumditajiet li għandhom illum li dari ma kinux jeżistu eċċ.
1.1.4 Jifhmu f'liema kundizzjoni kienu jgħixu t-tfal fi żminijiet oħra	Jifhmu li dari ma kienx hawn il-kumditajiet tal-lum eż. il-logħob fuq il-kompjuter, logħob mekkanizzat, kura speċjalizzata eċċ.

1.2 Il-Familja Tieghi

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.2.1 Ikunu jafu l-istorja tal-familja tagħhom	It-tfal għandhom ikunu jafu l-istadji differenti ta' kif il-familja tagħhom ġiet iffurmata eż. iż-żwieġ ta' missierhom u ommhom, it-twelid ta' l-ulied eċċ.
1.2.2 Jifhmu li missierhom u ommhom darba kienu tfal bħalhom u meta kibru ffurmaw familja għalihom	Ikunu konxji bit-tibdil li jġib miegħu ż-żmien fuq in-nies.
1.2.3 Jifhmu kif fil-ħajja tal-familja fl-antik kien hemm sitwazzjoni simili u fl-istess hin differenti minn dawk tal-lum	Jifhmu li l-ħajja fil-familja kienet f'ħafna aspetti l-istess fl-antik iżda llum hi influwenzata mit-tibdil kbir li ġab iż-żmien.
1.2.4 Jidentifikaw il-familji tal-passat minn dawk tal-lum minn sorsi viżwali	Ikunu kapaċi jidentifikaw minn ritratti differenti jekk il-familji murija humiex dawk tal-passat jew dawk tal-lum.

1.3 Il-Ġugarelli

Miri ta' Tagħlim	Noti
1.3.1 Jindunaw li ċerti ġugarelli ma kinux jeżistu fil-passat	It-tfal għandhom ikunu konxji li xi tipi ta' ġugarelli, bħal dawk li jahdmu bil-batteriji, ma kinux jeżistu fl-imghoddi.
1.3.2 Jifhmu għala kien hemm dawk it-tip ta' ġugarelli fl-imghoddi u kif dawn tbiddu llum	Ikunu konxji bit-tibdil li gab miegħu ż-żmien. Illum hafna iżjed ġenituri għandhom il-flus biex jixtru ġugarelli li jiswew lit-tfal tagħhom. Bil-progress li sar il-ġugarelli nfushom saru iżjed raffinati.
1.3.3 Jifhmu li t-tip ta' ġugarelli li t-tfal kellhom fil-passat qegħdin jinbidlu minhabba l-progress li sar	Jifhmu kif l-invenzjonijiet tad-dawl u l-batteriji kellhom effett kbir fuq it-tip ta' ġugarelli li saru popolari mat-tfal. Invenzjonijiet godda, bħall-kompjuter, wasslu wkoll biex il-logħob fuq il-kompjuter isir iżjed popolari mill-ġugarelli sempliċi.
1.3.4 Permezz ta' sorsi viżwali jifhmu kif il-ġugarelli jiddependu miż-żminijiet differenti	Jinterpretaw dak li jaraw fl-istampi differenti biex jaslu għall-konklużjonijiet tagħhom dwar jekk il-logħob li qegħdin jaraw kienx tal-passat jew tal-prezent.